

คำวินิจฉัยของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคน

คำวินิจฉัยของประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ตามที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากับวุฒิสภามาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ (๑) นั้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีกสิบสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนห้าคน

(๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวนสองคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาขานิติศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๕๗ จำนวนห้าคน

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาขารัฐศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๕๗ จำนวนสามคน

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่งประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ”

ดังนั้น กรณีของมาตรา ๒๕๕ (๑) และ (๒) จึงเห็นได้ว่า พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามคำแนะนำของวุฒิสภาจาก

(๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ที่ได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๕ คน ตามมาตรา ๒๕๕ (๑) ซึ่งเมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกบุคคลใดแล้ว จะต้องเสนอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติว่าจะนำชื่อบุคคลทั้ง ๕ นั้น ขึ้นถวายคำแนะนำเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่

(๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ที่ได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๒ คน ตามมาตรา ๒๕๕ (๒) นั้น เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดเลือกบุคคลใดแล้ว จะต้องเสนอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติว่าจะนำชื่อบุคคลทั้ง ๒ นั้น ขึ้นถวายคำแนะนำเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่

ส่วนการพิจารณาของวุฒิสภาเพื่อให้คำแนะนำในการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น มาตรา ๑๓๕ ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ และความประพฤติของผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๖๑ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นแล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งมาตรา ๒๕๗ เป็นเรื่องการสรรหาและการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๕ (๓) และ (๔) ส่วนมาตรา ๒๖๑ เป็นการสรรหาและเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใน ๒ กรณี คือ กรณีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากวาระพร้อมกันทั้งหมด อันเป็นการสรรหาและเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งคณะ ตามมาตรา ๒๖๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๕๕ และมาตรา ๒๕๗ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

ส่วนอีกกรณีหนึ่ง เป็นกรณีที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งในกรณีอื่น ซึ่งเป็น การพ้นจากตำแหน่งเป็นรายบุคคล ตามมาตรา ๒๖๑ วรรคสอง (๑) (๒) และ (๓) แล้วแต่กรณี ซึ่งใน การสรรหาและเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ต้องดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้นำ มาตรา ๒๕๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ให้ดำเนินการเลือกให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่ วันพ้นจากตำแหน่ง

(๒) กรณีเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด ให้นำ มาตรา ๒๕๕ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ให้ดำเนินการเลือกให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่ วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) กรณีเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๕ (๓) หรือ (๔) ให้นำมาตรา ๒๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีนี้ให้เสนอชื่อผู้สมควรเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม มาตรา ๒๕๕ (๓) หรือ (๔) เป็นจำนวนสองเท่าของตำแหน่งที่ว่างต่อประธานวุฒิสภา และให้วุฒิสภา มีมติเลือกให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

จึงเห็นได้ว่า มาตรา ๑๓๕ มีเจตนารมณ์ให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการขึ้นทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ และความประพฤติของผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เฉพาะในกรณีที่เป็น การสรรหาและเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญสำหรับถวายคำแนะนำเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตาม มาตรา ๒๕๕ (๓) (๔) และมาตรา ๒๕๗ เท่านั้น ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๕ (๑) และ (๒) ได้กำหนดวิธีการที่แยกไว้ต่างหากแล้ว

วุฒิสภาจึงไม่มีอำนาจตั้งคณะกรรมการขึ้นทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของ
ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๕ (๑) และ (๒)

ดังนั้น จึงวินิจฉัยว่าวุฒิสภาไม่มีอำนาจที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ
แก่บุคคลที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๕ (๑)
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา
ประธานรัฐสภา
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ